

Dosarul nr. 2ra-2497/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud: A. Malî)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

12 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de Raisa Ceban, reprezentat de avocatul Alexandru Savva,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Liudmila Ceban împotriva Raisei Ceban și lui Alexandr Ceban cu privire la încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de Raisa Ceban împotriva Ludmillei Ceban și lui Alexandr Ceban cu privire la recunoașterea nulității absolute a actului juridic,

împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Liudmila Ceban, a fost casată hotărârea din 05 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a fost emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă:

La data de 01 august 2016 reclamanta Liudmila Ceban a depus cerere de chemare în judecată împotriva Raisei Ceban și lui Alexandr Ceban cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, în temeiul recipisei din 01 mai 2015, i-a acordat cu împrumut lui Alexandr Ceban și Raisei Ceban, aflați în căsătorie, suma în mărime de 4000 de euro, pentru procurarea automobilului de model „Toyota Prius”.

A susținut că, conform clauzelor contractuale, împrumutul urma a fi restituit în termen de 10 luni. Astfel, având în vedere, că la data de 01 martie 2016 împrumutul a devenit scadent, s-a dresat către părți cu solicitarea de a fi restituit împrumutul, însă ultimii au refuzat, motivând că nu dispun de mijloace financiare.

A solicitat încasarea în mod solidar de la Alexandr Ceban și Raisa Ceban în beneficiul său a împrumutului în mărime de 4000 de euro și a taxei de stat în mărime

de 2638 de lei.

La data de 30 ianuarie 2017 Raisa Ceban a depus cerere reconvențională împotriva Ludmillei Ceban și lui Alexandr Ceban cu privire la recunoașterea nulității absolute a recipisei din 01 mai 2015 și încasarea cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în mărime de 1287 de lei.

În motivarea cererii reconvenționale reclamanta a indicat că, personal nu a semnat acest contract de împrumut, care nu-i este opozabil, or nu și-a manifestat consimțământul asupra pretinsului împrumut. Consideră că acțiunea inițială este formulată în eventualitatea diminuării bunurilor spre partajare, or la moment soții sunt în mai multe dispute judiciare.

A solicitat recunoașterea nulității absolute a actului juridic din 01 mai 2012 și încasarea de la Ludmila Ceban și Alexandr Ceban în beneficiul său a taxei de stat în mărime de 1287 de lei.

Prin hotărârea din 05 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Liudmila Ceban, a fost admisă acțiunea depusă de Raisa Ceban, a fost constatată nulitatea actului juridic de împrumut din 01 mai 2015, încheiat între Alexandr Ceban și Ludmila Ceban, fără restituție civilă și a fost încasat în mod solidar de la Ludmila Ceban și Alexandr Ceban în beneficiul Raisa Ceban taxa de stat în mărime de 1287 de lei. Totodată, a fost încasat în mod solidar de la Ludmila Ceban și Alexandr Ceban în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1287 de lei.

Prin decizia din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Liudmila Ceban, a fost casată hotărârea din 05 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă acțiunea depusă de Raisa Ceban, a fost admisă acțiunea depusă de Liudmila Ceban și a fost încasat în mod solidar de la Alexandr Ceban și Raisa Ceban în beneficiul Ludmillei Ceban suma de 4000 de euro, cu titlu de împrumut și suma de 3276 de lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și cererii de apel.

Instanța de apel a apreciat că, acțiunea depusă de Ludmila Ceban este întemeiată, deoarece din probele anexate la dosar se constată existența raportului juridic de împrumut, care a fost acordat de reclamantă în folosul și pentru utilizare ambelor soți Alexandr Ceban și Raisa Ceban, chiar și în situația în care fizic banii au fost primiți doar de unul din soți.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a menționat că admite poziția apelantei, potrivit căreia intimații/pârâți, sunt debitori reali cărora le-a acordat împrumutul indicat, or Alexandr Ceban și Raisa Ceban în timpul căsătoriei lor, nefiind angajați în câmpul muncii și nedispunând de venituri stabile și certe (deoarece nu le-au probat în nici un fel), au procurat mai multe bunuri, atât imobile, cât și mobile la prețuri suficient de costisitoare.

La fel, instanța de apel a acceptat poziția apelantei despre existența altor cheltuieli costisitoare din partea celor doi soți, cum ar fi studiile, odihna ș.a., care sunt confirmate de intimatul Alexandr Ceban și care nu au fost negate de intimata Raisa Ceban.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a conchis că în prezenta speță sunt întrunite criteriile expuse la art. 24 alin. (2) Codul familiei, deoarece împrumutul, a cărui restituire se solicită, a fost acordat în beneficiul și pentru uzanță familiei și soților Alexandr Ceban și Raisa Ceban. De altfel, apelanta a demonstrat voința/intenția de a transmite cu împrumut lui Alexandr Ceban a sumei de bani în mărime de 4000 de euro, pentru a fi utilizați în folosul familiei acestuia, raport juridic care și-a produs efectul juridic și a avut loc în realitate. Or, după cum a fost indicat anterior, pârâții/intimați Alexandr Ceban și Raisa Ceban nu au demonstrat o altă sursă de venit, decât respectivul împrumut, moment care demonstrează existența reală a împrumutului.

Mai mult, instanța de apel a învederat că apelanta nu pretinde transmiterea sumei numite de bani la data întocmirii recipisei, iar recipisa nu conține date despre data concretă a transmiterii/primirii mijloacelor bănești și nici locul unde acest fapt a avut loc. Or, potrivit textului recipisei, Alexandr Ceban a confirmat primirea cu titlu de împrumut de la Ludmila Ceban a sumei de 4000 de euro pentru procurarea automobilului de model „Toyota Prius”, bani pe care s-a obligat să-i restituie în termen de 10 luni. Respectiv, data indicată în recipisă indică la data întocmirii acesteia, dar nu data transmiterii/primirii sumei de bani indicată în recipisă. Așadar, faptul că creditorul/apelant Ludmila Ceban la data întocmirii recipisei nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova nu are nici o relevanță situației și speței.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău a considerat necesar admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii Ludmillei Ceban și respingere a acțiunii reconvenționale depuse de Raisa Ceban.

La data de 23 octombrie 2018 Raisa Ceban, reprezentat de avocatul Alexandru Savva a declarat recurs împotriva deciziei din 04 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care suplimentar a fost completat prin considerațiile din 10 decembrie 2018 și a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului recurentul a reiterat aceleași argumente care au fost susținute și în instanțele ierarhic inferioare, insistând asupra faptului că în speță, nu există probe pertinente, admisibile și obiective, prin care să fie confirmat că și-a fi manifestat în mod direct sau indirect eventuala voința îndreptată eventual la nașterea unui raport juridic de împrumut în mărime de 4000 de euro, la data de 01 mai 2015.

A susținut că, Alexandr Ceban împreună și de comun acord cu Liudmila Ceban, în rezultatul unei înțelegeri prealabile, urmărind scopul deposedării averii străine (proprietatea comună în devălmășie a sa și a lui Alexandr Ceban), prin metode pseudo legale, au înscenat pretinse împrumuturi acordate de Liudmila Ceban, care este mamă lui Alexandr Ceban, însă de care nu a cunoscut niciodată. Cu atât mai mult că, nu a participat la atare pretinse împrumuturi, nu a beneficiat de acestea și nu a restituit direct sau indirect nici o parte din pretinsele împrumuturi.

A afirmat că, la materialele cauzei lipsește orice dovadă și mijloc de probă pertinent, admisibil și obiectiv care să confirme că prețul mijlocului de transport

Toyota Prius ar fi provenit anume din contul mijloacelor pretins a fi împrumutate de Alexandr Ceban de la mama sa Liudmila Ceban, la data de 01 mai 2015.

A subliniat că, automobil menționat a fost cumpărat din mijloacele bănești proprii. De altfel, cauza pretinsului contract de împrumut din 01 mai 2015 nu este reală, dar una fictivă, și anume aceea de a crea aparența existenței unei pretinse datorii, pretins a fi solidare în virtutea aflării Raisei Ceban cu Alexandr Ceban în relații de căsătorie, iar scopul real este acela de a fi deposedă pe căi pseudo legale de o parte din proprietatea comună în devălmășie.

A notat că, lipsesc elementele esențiale pentru formarea actului juridic, precum consimțământul, obiectul, cauza și forma cerută ad validatem. Mai mult ca atât, actul juridic este unul fictiv.

A punctat că, potrivit informației furnizate de Poliția de Frontieră, la data de 01 mai 2015 Ludmila Ceban nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, iar probe precum că executarea faptică a pretinsei obligații de transmitere a sume împrumutate ar fi avut loc prin intermediari, la dosar lipsesc.

A precizat că, suma achitată pentru automobil, nu este una exorbitantă, care în mod normal o poate avea asupra sa orice persoană, iar pentru deținerea ei nu urma să prezinte dovezi despre existența veniturilor sale.

A indicat că, instanța de apel în mod ilegal a inversat sarcina probațiunii, or aceasta a invocat că nu ar fi prezentat probe că ar fi dispus de suma achitată pentru mașină.

A menționat că, pe tot parcursul procesului, atât în instanța de fond cât și instanța de apel a declarat că nu recunoaște și nu susține nici una din circumstanțele de fapt și de drept invocate de Ludmila Ceban și Alexandr Ceban, însă instanța de apel din oficiu și în mod tendențios a indicat faptul că nu ar fi negat circumstanțele menționate.

La data de 19 noiembrie 2018 și 04 decembrie 2018 Ludmila Ceban a depus referință la cererea de recurs și explicații, prin care a solicitat ca recursul să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 04 octombrie 2018, iar recurentul a declarat recurs la data de 23 octombrie 2018.

Astfel, recursul, declarat la data de 23 octombrie 2018, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în

cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Raisa Ceban, reprezentat de avocatul Alexandru Savva nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie

să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Raisa Ceban, reprezentat de avocatul Alexandru Savva, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Raisa Ceban, reprezentat de avocatul Alexandru Savva ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Raisa Ceban, reprezentat de avocatul Alexandru Savva se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic